
Arengekomisjon

2016/2219(INI)

9.11.2016

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: väliskomisjon

aruande kohta, mis käsitleb inimõigusi ja demokraatias maailmas 2015. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas (2016/2219(INI))

Arvamuse koostaja: Cristian Dan Preda

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on kindlalt veendunud, et areng ja inimõigused on üksteisest sõltuvad ning inimõiguste, sealhulgas sotsiaalsete, majanduslike ja poliitiliste õiguste austamine, kaitse ja saavutamine on vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamise ning kõikide inimeste jaoks säästva arengu eesmärkide saavutamise eeltingimused; on ühtlasi arvamusel, et vaesus ja madal arengutase takistavad inimõiguste tulemuslikku teostamist;
2. rõhutab, et rahvusvaheline üldsus seisab hetkel pagulaskriisi silmas pidades silmitsi ühe suurima probleemiga; peab tervitatavaks uute ELi vahendite kasutuselevõtmist rände algpõhjustega tegelemiseks ning rõhutab, kui oluline on seada inimõigused ja inimväärikus ELi rändepoliitika keskmesse; tuletab meelde, et õigus lahkuda oma kodumaalt on sätestatud ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 13 ning et rändajate inimõigusi tuleb täielikult austada päritolu-, transiidi- ja lähteriikides, sealhulgas kinnipidamisasutustes;
3. on seisukohal, et kõikide isikute inimõigused tuleb säästva arengu tegevuskava 2030 kõikide eesmärkide ja sihtide saavutamisel seada siduvaks märksõnaks; nõuab, et riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil võetaks kasutusele selline säästva arengu eesmärkidel põhinev näitajate raamistik, mis oleks kaasav, õigustele tuginev ning mille puhul võetaks arvesse inimõigusi, et tagada selles osas range läbipaistvus ja aruandekohustus, et arengule eraldatud vahendid jõuaksid ka tegelikult abivajajateni;
4. rõhutab, kui oluline on säästva arengu 16. eesmärk, mis käsitleb rahu tagamist, õiglust ja kaasava ühiskonna rajamist; rõhutab, et inimõiguste austamine on mis tahes demokratiseerimisprotsessi õnnestumise alus ning ELi välispoliitika peaesmärgid peaksid olema õigusriigi põhimõtete kinnistamine, hea valitsustava, institutsioonilise võimekuse edendamine eelarvetoetuse abil, demokraatlik osalemine ja esinduslik otsustusprotsess, stabiilsus, sotsiaalne õiglus ning kaasav ja jätkusuutlik majanduskasv, mis võimaldab toodetud rikkuse õiglast jaotamist; hoiatab populismi, ekstremismi ja põhiseaduse rikkumise juhtude eest, millega legitimeeritakse inimõiguste rikkumisi;
5. tuletab meelde vajadust lähtuda ELi arengupoliitika puhul õigustepõhisest lähenemisviisist, mille eesmärk on integreerida inimõigused arengut toetavasse ELi tegevusse, mis hõlmab korraldusi nii peakorterit tasandil kui ka kohapeal, eesmärgiga ühitada inimõigusi ja arengukoostöö valdkonna tegevust; nõuab õigustepõhise lähenemisviisiga seotud meetmete senisest ulatuslikumat levitamist ELi partnerite hulgas, sealhulgas kohalikes omavalitsustes, kodanikuühiskonnas ja erasektoris ning komisjoni tugevat kontrolli meetmete rakendamise üle;
6. on mures mis tahes püüete pärast kasutada vaesusega võitlemiseks ja arengu edendamiseks ettenähtud rahalisi vahendeid, millega viiakse ühtlasi konkreetselt ellu poliitikameetmeid, mis lõppkokkuvõttes aitavad kaasa inimõiguste kaitsele, selliste eesmärkide rahastamiseks, mis ei ole arenguga seotud;
7. tuletab meelde ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõtte suurt tähtsust inimõiguste austamise saavutamise seisukohalt;

kutsub ELi üles tagama, et poliitikavaldkondade arengusidusus muudetakse vajalike suuniste, mõjuhindangute ning järelevalve- ja aruandlusmehhanismide abil reaalsuseks nii liidu kui ka liikmesriikide poliitikavaldkondades; nõuab õigustepõhise lähenemisviisi rakendamisel sidususe ja kooskõlastamise tõhustamist kõikide ELi välispoliitika meetmete ja vahendite puhul; kutsub liikmesriike võtma meetmeid oma pädevuse ulatuses ning täitma selles valdkonnas arenguga seotud kohustused, mille EL on oma poliitikas eesmärgiks seadnud;

8. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike tungivalt üles integreerima kõikide isikute inimõigused süstemaatiliselt kõikidesse arengumaadega peetavatesse poliitilistesse dialoogidesse, ning tagama, et koostöö kolmandate riikidega sõltub demokraatia ja inimõiguste tulemusliku edendamise osas tehtud edusammudest; nõuab tungivalt, et komisjon edendaks aktiivsemalt inimõiguste ning sotsiaalvaldkonna ja keskkonnaga seotud mittekaubeldavate klauslite integreerimist rahvusvaheliste kokkulepete, sealhulgas majanduspartnerluslepingute üle peetavatesse läbirääkimistesse, ning kaaluma sanktsioonide süsteemi ja ohvritele õiguskaitsemehhanismi kehtestamist, kui on tõendatud, et inimõigusi on rikutud; toonitab eelkõige, et AKV riikidega sõlmitava tulevase kokkuleppega tuleb tõhustada käimasolevat inimõiguste alast dialoogi; kutsub ELi üles kaasama valitsusväliseid organisatsioone ja kodanikuühiskonda aktiivselt poliitika kujundamisse, et tagada inimõigusi käsitlevate sätete tõhusus ja isevastutus ning vältida inimõiguste mis tahes võimalikku instrumentaliseerimist;
9. tunnistab, et ELi delegatsioonidel on väga oluline roll inimõiguste edendamisel kolmandates riikides ja inimõigustega seotud ELi välispoliitika tulemuslikus rakendamises; kutsub komisjoni üles hindama õigustepõhise lähenemisviisi kasutamist delegatsioonide töös ning esitama parlamendile nimetatud hindamise ülevaate;
10. tuletab meelde, et erasektor on oluline partner säästva arengu eesmärkide saavutamisel; rõhutab, kui oluline on tagada rahvusvaheliste ettevõtete vastutus ja kinnipidamine inimõigustest ning sotsiaalsetest ja keskkonnastandarditest ning põhimõtetest konkreetsetes riigis tegutsemisel; on veendunud, et seda saab tõhustada suurema hulga avaliku ja erasektori partnerlussuhete sõlmimisega; kutsub sellega seoses ELi ja liikmesriike üles korrapäraselt hindama, kuidas erasektori ettevõtete tegevus arengu valdkonnas mõjutab inimõigusi, ning toetama aktiivselt ÜRO Inimõiguste Nõukogu tööd rahvusvahelise lepingu väljatöötamisel, millega rahvusvahelised korporatsioonid pannakse vastutama inimõiguste rikkumiste eest;
11. tuletab meelde, et konflikt ja ebakindlus avaldavad negatiivset mõju miljonite inimeste elule ning et terrorismi põhjustatud inimõiguste rikkumised on hakanud laialt levima; rõhutab, kui oluline on tagada välispoliitiliste julgeolekumeetmete parem ühitamine humanitaarabi andmise ja pikaajaliste arengustrateegiatega; nõuab tungivalt, et EL integreeriks kolmandate riikidega sõlmitavatesse arenguprogrammidesse kuriteo- ja vägivallaohvrite kaitse ning seaks prioriteediks parimate tavade vahetamise korruptsiooni vastu võitlemise valdkonnas, kuna korruptsiooni tõttu jäävad kuriteod sageli karistusest ning see põhjustab ebaõiglust ohvrite suhtes;
12. rõhutab vajadust edendada kõikide inimeste sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist kaasatust olenemata east, soost, seksuaalsest sättumusest, rassist, etnilisest päritolust või usutunnistusest, sealhulgas kõikide inimeste õiglast juurdepääsu paremini toimivale

riiklikule tervishoiusüsteemile; kutsub ELi institutsioone üles tegelema kastipõhise diskrimineerimise ja muude asjaolude alusel diskrimineerimise vormidega; kordab ELi kohustust toetada haavatavaid ja tõrjutud elanikkonnarühmi, sealhulgas puudega inimesi kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga ning nõuab tungivalt, et uuritaks põhjalikult puudega seotud projektide tõhusust ning puudega inimesi esindavate organisatsioonide nõuetekohast kaasatust nimetatud projektide kavandamisse ja rakendamisse; rõhutab lisaks sellele, kui oluline on säästva arengu viies eesmärk, mis käsitleb lõpu tegemist igasugusele naiste ja tütarlaste diskrimineerimisele ja nende vastasele vägivallale, ning pöörata eelkõige tähelepanu naissoost inimõiguste kaitsjate olulisele rollile;

13. tuletab meelde vajadust täiendada õiguslikke vahendeid seoses kaevandamise eelnevate ja järgnevate etappidega, et tagada mineraalide parem jälgitavus; kutsub ELi üles hoidma ära ELi hargmaiste ettevõtete poolset loodusvarade kasutamise seotud inimõiguste rikkumised arenguriikides ning toetama rangeid õigusraamistikke ja algatusi, mille eesmärk on saavutada kaevandussektoris ja teistes loodusvaradega seotud valdkondades läbipaistvus ja hea valitsemistava; toetab ülemaailmseid korrupsiooni vastu võitlemise algatusi nagu mäetööstuse läbipaistvuse algatus; tuletab meelde, et loodusvarade kaevandamisega seotud inimõiguste rikkumised puudutavad eelkõige põlisrahvaste kogukondi ning et tuleb austada nende vabatahtlikku, eelnevat ja teadlikku nõusolekut;
14. märgib murelikult, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni andmetel on maailmas umbes 21 miljonit meest, naist ja last ühel või teisel moel orjastatud ning et mitme GSP+ erikorruga riikide puhul on teatatud peamiste tööstandardite korduvatest rikkumistest; rõhutab kohustust järgida rahvusvahelisi tööstandardeid kooskõlas ILO inimväärse töö tagamise suunistega ning on arvamusel, et tööõigused peaks ELi välissuhetes olulisemal kohal olema; nõuab tungivalt üldise soodustuste süsteemi tulemuslikku rakendamist ja jõustamist, mille üle peaks järelevalvet teostama kodanikuühiskond läbipaistva aruandlussüsteemi raames; kutsub lisaks sellele Euroopa Investeerimispanka üles pöörama suuremat tähelepanu sellele, milline on tema tegevuse mõju inimõigustele ja tööõigustele ning soovib seda silmas pidades, et Euroopa Investeerimispank võtaks projektide hindamisel arvesse inimõiguste kriteeriume;
15. väljendab heameelt selle üle, et ELi aastaaruandesse lisati arengut käsitlev peatükk ning nõuab, et see tava kinnistuks ka järgmiste aastate aruannete puhul.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	8.11.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Louis Aliot, Nicolas Bay, Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Raymond Finch, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Elly Schlein, Eleni Theoharous, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marina Albiol Guzmán, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Bernd Lucke, Judith Sargentini, Patrizia Toia
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Maria Grapini